

Minister Janez Podobnik
Ministrstvo za okolje in prostor
Dunajska 48
1000 Ljubljana

v vednost:

- mediji
- poslanci

Ljubljana, 23.4.2008

Zadeva: Poziv k vlaganju v ukrepe za zmanjševanje emisij v Sloveniji, namesto v nakup emisijskih kuponov iz tujine

Spoštovani minister Podobnik,

V predlogu sprememb Zakona o varstvu okolja, ki bo te dni po hitrem postopku sprejet v parlamentu, je predvideno, da bo Slovenija namenila 20 milijonov evrov za nakup približno 0,8 – 1 milijona ton CO₂ kuponov, saj obstaja velika verjetnost, da Slovenija z domačimi ukrepi ne bo uspela doseči ciljev iz kjotskega protokola, t.j. 8 % zmanjšanja emisij toplogrednih plinov v obdobju 2008-2012 glede na bazno leto 1986. Nakup teh kuponov se bo financiral iz javnega denarja.

Čeprav smo ob različnih priložnostih izrazili močne pomisleke proti takšnemu trošenju javnega denarja, ministrstvo za okolje tega ni upoštevalo. Menimo namreč, da je investiranje 20 mio evrov v nakup kuponov nesmiselna in izjemno kratkoročna rešitev problema emisij toplogrednih plinov, ki jih bomo v prihodnje morali zmanjšati za več kot le za 8 %. Investiranje teh sredstev v ukrepe za zmanjšanje emisij doma je dolgoročno donosnejša naložba, saj pomeni dolgoročno rešitev problema, ne pa le krpanje 'emisijske luknje' vsako leto znova.

Argumentacija, da je kupovanje kuponov najcenejša rešitev v danem trenutku je morda iz kratkoročnega stališča pravilna, vendar pa dolgoročno ne zdrži kritike. Če lahko pojasnimo na primeru:

20 mio evrov investicije v sprejemnike sončne toplote energije bi prineslo zmanjšanje emisij za okvirno 400.000 t CO₂. Ker gre za dolgoročno zmanjšanje emisij, se nakupu te količine kuponov lahko v bodoče izognemo in prihranimo okvirno 8 milijonov evrov na leto naslednjih 10 – 15 let. Res je, da gre za precej poenostavljeno kalkulacijo, ker več podatkov žal ni na voljo, vendar pa izračun kaže, da bi lahko tako dolgoročno prihranili ne le 0,4 Mt emisij CO₂, temveč tudi 8 milijonov evrov letno javnih sredstev za kupone.

Podoben primer je toplotna sanacija stanovanjskega fonda. Z 20 milijoni evrov bi lahko prihranili nekaj več kot 350 000 t CO₂, kar bi nadalje prihranilo okvirno 7 milijonov evrov davkoplačevalskega denarja vsako leto. Stroški za toplotno sanacijo stavbnega fonda, ki bi prispevala k 60,3 % vsega potrebnega zmanjšanja emisij po kjotskem protokolu v 10 letih znašajo cca. 54, 17 milijonov EUR. Poleg tega bi toplotna sanacija stanovanjskega fonda prinesla številna nova delovna mesta in pospešila domačo proizvodnjo naprav za učinkovito rabo energije in obnovljive vire energije.¹

¹ Projekt 'Prenova stavb' iz Plana B (<http://www.planbzasslovenijo.si/>).

Po ugotovitvah zadnjega poročila medvladnega panela za podnebne spremembe, morajo razvite države (med katere spada tudi Slovenija) svoje izpuste toplogrednih plinov do leta 2020 zmanjšati vsaj za 30 %, do polovice tega stoletja pa vsaj za 80 %. Če bo Slovenija namesto vlaganja v zmanjšanja emisij z domačimi ukrepi vlagala v nakup kuponov, bo na dolgi rok to najdražja možna rešitev za Slovenijo. Sedaj imate možnost, da takšno ukrepanje preprečite in zagotovite naložbe v zmanjšanje emisij v Sloveniji; te naložbe so namreč obenem tudi naložbe v povečanje konkurenčnosti slovenskega gospodarstva.

Zato vas pozivamo, da ob spremembi Zakona o varstvu okolja, ki bo vzpostavila osnovo za neracionalno porabo javnih sredstev in obenem tudi izogibanje zmanjšanju emisij toplogrednih plinov, še enkrat previdno ocenite, ali je mogoče zmanjšanje emisij dosegati z investicijami za zmanjšanje emisij v Sloveniji, ne pa z investiranjem slovenskih javnih sredstev v tuja gospodarstva.

Lep pozdrav,

Lidija Živčič

Vida Ogorelec Wagner

Nina Štros

Focus

Umanotera

Greenpeace